

Motion till riksdagen 2012/13: MJ374

av **Kent Härstedt (S)**

Köttfri veckodag på sjukhus och skolor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att i såväl folkhälso- som miljöförbättrande syfte ta initiativ till en minskad köttkonsumtion på sjukhus och skolor.

Motivering

Människan äter för mycket kött. Det tycks en lång rad forskare, experter och miljöföreträdare vara eniga om. Men utvecklingen går tyvärr åt fel håll.

Det finns många sakliga skäl att minska konsumtionen. De främsta är global brist på odlingsbar mark, utsläpp av växthusgaser och den allmänna folkhälsan. Offentliga verksamheter i stat, landsting och kommuner har ett betydelsefullt ansvar att visa vägen mot en sundare mathållning. Införande av en köttfri dag på sjukhus och skolor kan vara ett viktigt steg på vägen, inte enbart av symbolisk natur utan snarare på saklig grund direkt hälsofrämjande.

Överkonsumtion av kött är boven i dramat bakom många allvarliga miljöproblem. Produktion av kött kräver mycket mer mark än motsvarande produktion av vegetabilier. Av den energi som nötkreatur konsumerar blir bara en bråkdel kvar som ätbart kött. För grisar och kycklingar är siffrorna något högre men ändå förhållandevis blygsamma. Resten försvinner bland annat som kroppsvärme.

Ungefär 70 procent av världens jordbruksmark används till foderproduktion och bete. Köttproduktionen orsakar stora utsläpp av växthusgaser. Dessutom är expansionen av åker- och betesmark en av de viktigaste drivkrafterna till skövlingen av tropisk regnskog.

De totala utsläppen från mat som vi människor gör oss skyldiga till kan halveras med en mera balanserat hållen kost.

Fel! Okänt namn på

Forskare och hälsomyndigheter i många länder, som till exempel Storbritannien, är eniga om att individens årskonsumtion av rött och bearbetat kött bör minska till under 20 kilo, det vill säga mindre än ett halvt kilo per vecka. Nyligen publicerades en studie (Pan et al) i vilken man under nästan 30 år följt över 120 000 personer. Studien konstaterar att risken för en för tidig död i sjukdomar som cancer och hjärt- och kärlsjukdom ökar med 13 procent för varje daglig portion obearbetat rött kött och så mycket som 20 procent för varje daglig portion charkuterivaror som till exempel korv och bacon.

Enligt WHO orsakar för lågt intag av frukt och grönt miljontals dödsfall årligen. Att utöver en minskad köttkonsumtion även arbeta för ett ökat intag av frukt och grönt blir därför också ett kraftfullt bidrag till en bättre folkhälsa.

Det finns ett utvecklat och beprövat koncept för minskad köttkonsumtion som kallas köttfri måndag. Det innebär att den vegetariska rätten får en central plats på menyn och att informationsmaterial finns tillgängligt. Det har med framgång införts på en rad sjukhus i USA. En köttfri dag i veckan bör också ligga helt i linje med de nya nordiska kostråden.

Stockholm den 2 oktober 2012

Kent Härstedt (S)